

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“
e-mail: ou_dcibar@abv.bg, www.obu-hrbotev.com
тел. 0894472729

Утвърждавам:
Директор:

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН (ЦОУД) ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Нормативно основание

Годишната училищна програма за целодневната организация на учебния ден е разработена в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), чл. 19, ал. 1 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, както и с останалите действащи нормативни актове, уреждащи организацията на училищното образование.

Редът, условията и начинът за сформиране и функциониране на групите за целодневна организация на учебния ден са определени в Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда, Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, както и във вътрешните актове на училището.

2. Характеристика на целодневната организация на учебния ден в училището

В СУ „Христо Ботев“, с. Долни Цибър се обучават в дневна форма на обучение ученици от I до VII клас. Целодневната организация на учебния ден се организира съгласно чл. 5, т. 1 на Инструкция № 1/30.11.2014 г., като учебните занятия по задължителните учебни часове се провеждат до обяд, а дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдих и физическа активност – следобед. В състава на ЦОУД има ученици с различна степен на усвояване на знания.

3. Предназначение на програмата

Училищната програма за ЦОУД конкретизира целите, условията и реда за провеждане на целодневната организация в училището през учебната 2026/2027 год., дейностите в ЦОУД I – VII клас, общите и специфичните характеристики и различия в структурата, състава и обхвата на групите в изпълнение на държавната политика за постигане на качествен образователно-

възпитателен процес, както и на целите, заложени в стратегията на училището, за повишаване на резултатите от обучението и възпитанието на учениците.

Годишната училищна програма за ЦОУД се приема на педагогически съвет и се утвърждава от директора на училището в срок до 15 септември. Включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, организиран отдих и физическа активност, занимания по интереси, както и целите и задачите на ЦОУД през цялата учебна година.

4. Основни цели

- Осигуряване на качествена целодневна организация на учебния ден за учениците от I до VII клас, насочена към повишаване на образователните резултати и подкрепа на личностното развитие на всеки ученик.
- Развитие на ключовите компетентности на учениците съгласно Европейската референтна рамка и държавните образователни стандарти.
- Повишаване на функционалната, читателската, математическата и дигиталната грамотност на учениците чрез разнообразни образователни дейности.
- Създаване на безопасна, приобщаваща и стимулираща образователна среда, която насърчава активното участие на учениците в учебния процес.
- Подкрепа на индивидуалното развитие на учениците чрез прилагане на диференциран и индивидуален подход, съобразен с техните способности, интереси и потребности.
- Формиране на умения за самостоятелно учене, самоорганизация, критично мислене и ефективно използване на времето.
- Насърчаване на творческата изява, инициативността, предприемчивостта и работата в екип.
- Изграждане на социални и граждански компетентности, толерантност, уважение към различията и умения за конструктивно общуване.
- Създаване на условия за пълноценно и смислено организиране на свободното време на учениците чрез дейности по интереси, спорт, изкуства и практически занимания.
- Подпомагане на процесите на социализация и превенция на отпадането от училище чрез ефективно взаимодействие между учители, ученици, родители и институции.
- Прилагане на съвременни образователни технологии, интерактивни методи и иновативни педагогически практики в дейностите на ЦОУД.
- Да се създадат условия за намаляване на риска от отпадане от училище и за пълноценно включване на всеки ученик в образователния процес.

5. Задачи

- Да се формират трайни навици за учене, самоподготовка и отговорност към учебния труд.
- Да се стимулират любознателността, познавателната активност и мотивацията за учене.
- Да се развиват умения за четене с разбиране, създаване на текст, логическо мислене и решаване на практически задачи.
- Да се създадат условия за развитие на творческите способности, талантите и индивидуалните интереси на учениците.
- Да се подпомогне социализацията на учениците чрез изграждане на умения за общуване, сътрудничество и работа в екип.

- Да се формират умения за разрешаване на конфликти по ненасиствен начин и за изграждане на позитивни взаимоотношения.
- Да се развиват емоционална интелигентност, самоконтрол и умения за разпознаване и адекватно изразяване на чувствата.
- Да се възпитават учениците към общочовешки ценности, национални традиции и културно многообразие.
- Да се формира отговорно отношение към здравето, безопасността и опазването на околната среда.
- Да се насърчава активното участие на учениците в училищни инициативи, проекти, конкурси, състезания и обществени прояви.
- Да се осигури ефективно сътрудничество между учители, родители и институции в подкрепа на развитието на учениците.
- Да се обменят добри педагогически практики и да се повишава качеството на работата в групите за ЦОУД.

II. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ЦОУД

1. Организиране на дейностите

1. В целодневната организация на учебния ден са обхванати ученици от 1. до 7. клас, разпределени в групи.
2. Утвърждаване и приемане на графика за ЦОУД от директора на училището.
3. При целодневна организация, съгласно чл. 6 от Наредба №10 за организация на дейностите в училищното образование, задължителните учебни часове се съчетават с форми на самоподготовка, занимания по интереси, организиран отдих и физическа активност.
4. Часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете за самоподготовка – след обяд.
5. Нормативи за броя на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:
   - минимален норматив – 16 ученици;
   - максимален норматив – 25 ученици.
6. Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.
7. Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.
8. При определен брой на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 %.
9. При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой, две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.
10. Групите ЦОУД се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.
11. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД:
    - Формирането на групите за целодневна организация на учебния ден, съобразно броя на подадените заявления от родителите до директора на училището;

- Броят на записаните ученици се коригира своевременно при записване или отписване;
- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище;
- Отписването се извършва при отпадане или преместване на ученици от училището, или при заявено желание от родителя.

12. Към 15 септември 2026 година в СУ „Христо Ботев“, с. Долни Цибър за учебната 2026/2027 учебна година, на основание подадени заявления от родители, са сформирани следните групи:
    - I клас – 1 групи
    - II клас – 1 групи
    - III клас – 1 групи
    - IV клас – 1 групи
    - V - VII клас – 1 група
13. След 15.09. ученици могат да допълват групите за целодневна организация на учебния ден до броя на свободните места, след подаване на заявлението от родителите;
14. Разработване на индивидуалните програми и планове на учителите от ЦОУД по групи (1. – 7. клас) и утвърждаване от директора;
15. Изготвяне и утвърждаване на график (седмично разписание) по часове в групите;
16. Планиране и осъществяване на педагогически контрол по отношение на качеството на педагогическата дейност, организацията на работата в часовете и резултатите на учениците, записани в ЦОУД;
17. Осигуряване на условия за обучение и повишаване на квалификацията на учителите в ЦОУД;
18. Проучване и анализ на потребностите и интересите на учениците за участие в целодневната организация на учебния ден чрез провеждане на родителски срещи и консултации с класните ръководители.
19. Системно обсъждане на работата в групите ЦОУД и на трудностите при усвояването на учебния материал.
20. Организиране на подходящи дейности за популяризиране работата в групите ЦОУД и за популяризиране на добрите педагогически практики. Ден на отворените врати.
21. Обсъждане работата в групите ЦОУД и отчитане на резултатите на педагогически съвет.
22. Провеждане на работни срещи между учителите ЦОУД с цел обмяна на добри практики.
23. Поддържане на контакти с родителите на учениците с оглед повишаване на тяхната успеваемост, интеграция и социализация.

2. Очаквани резултати

- Да се формират навици за самостоятелно учене;
- Да се повиши функционалната грамотност на учениците;
- Да се затвърдят знанията за преподадения учебен материал в задължителните часове до обяд;
- Да се създадат условия за творческото развитие и осмисляне на свободното време на учениците;
- Да се повиши и поддържа интересът на участниците в образователния процес в целодневната организация на учебния ден;
- Повишаване качеството на образователно – възпитателния процес;
- Участие на учениците в различни училищни, регионални и национални изяви, конкурси, изложби, състезания;

- Засилен интерес от страна на учениците и родителите към целодневната организация на учебния ден;
- Да се развият умения за работа в екип, сътрудничество и ефективна комуникация между учениците;
- Да се формират и усъвършенстват дигитални компетентности и умения за безопасно използване на информационните технологии;
- Да се насърчи инициативността, креативността и критическото мислене при решаване на практически задачи;
- Да се изградят положителни нагласи към здравословния начин на живот и опазването на околната среда;
- Да се повиши мотивацията за активно участие в учебния процес и извънкласните дейности;
- Да се развият социални и граждански компетентности, толерантност и уважение към различията;
- Да се създадат условия за ранно откриване и развитие на индивидуалните способности и таланти на учениците;
- Да се подобрят уменията за саморефлексия, самооценка и поемане на отговорност за собственото учене.

3. Организационни дейности на учителите в ЦОУД

- Учителите начален етап ЦОУД, с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- Срещи с класните ръководители, родители и преподаватели по отделни предмети;
- Изготвяне на списъци на учениците, посещаващи целодневното обучение;
- Попълване на електронния дневник в платформата ШКОЛО;
- Ежедневно обсъждане на трудностите при усвояване на учебния материал с класния ръководител;
- Участие в родителски срещи, разговори, беседи с родители;
- Целенасочена работа за отстраняване на пропуските в учебния материал;
- Отбелязване на Международни и Световни дни с дейности, организирани в групите;
- Всекидневно провеждане на часовете за отдих и физическа активност на чист въздух, а при лоши метеорологични условия – във физкултурния салон или класната стая;
- Консултации с ученици:
  - насочване и съдействие за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
  - използване на консултациите като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на ефективното взаимодействие на учениците.
- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците – прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците;
- Индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;

- Формиране на социални умения у учениците;
- Дейности по опазване здравето и живота на учениците;
- Извън основните дейности, определени в Наредбата, в рамките на 8-часовия работен ден учителите в ЦОУД изпълняват и допълнителни дейности:
- Подготвителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др., включително и консултации с колеги;
- Подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- Попълване на училищна документация;
- Участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- Планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
- Оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители в ЦОУД;
- Участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- Координиране обмяната на добри практики между учителите в ЦОУД.
- Участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- Участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.;
- Участие в квалификационни форми за ефективността на работата при ЦОУД.
- За да осъществяват ефективно дейностите при целодневната организация, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да:
  - организират, направляват и контролират ефективно образователния процес;
  - създават позитивна възпитателна и учебна среда;
  - насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа.

4. Разпределение на дейностите

Часовете в групите за целодневна организация на учебния ден включват:
- Организиран отдих и физическа активност – 2 часа
- Самоподготовка – 2 часа
- Занимания по интереси – 2 часа

Целесъобразно е отразяването на времето за обяд за всяка една от ЦОУД по предварително изготвен график:

1 група	12:00-12:30	12:00-12:30	12:00-12:30	12:00-12:30	12:00-12:30
2 група	12:00-12:30	12:00-12:30	12:00-12:30	12:00-12:30	12:00-12:30
3 група	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20
4 група	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20

5 група	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20	13:00-13:20

Продължителността на учебните часове по самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси е в съответствие с регламентираната продължителност на учебния час за всички видове подготовка и е както следва:
- В групите с ученици от I и II клас – 35 минути
- В групите с ученици от III – VII клас – 40 минути

Дневен режим по групи

1 час	12:00 – 12:35	13:00 – 13:40	13:00 – 13:40
почивка	12:35 – 12:45		
2 час	12:45 – 13:20	13:45 – 14:25	13:45 – 14:25
почивка	13:20 – 13:30		
3 час	13:30 – 14:05	14:30 – 15:10	14:30 – 15:10
почивка	14:05 – 14:15		
4 час	14:15 – 14:50	15:15 – 15:55	15:15 – 15:55
почивка	14:50 – 15:00		
5 час	15:00 – 15:35	16:00 – 16:40	16:00 – 16:40

5. Съдържание на дейностите

5.1. Организиран отдих и физическа активност

Часовете по организиран отдих и физическа активност се провеждат в зависимост от организацията на учебния ден в училище. Те включват организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на прехода към самоподготовка. Обедното хранене на учениците се извършва организирано и по график в стола на училището. Заниманията на учениците в часовете за организиран отдих и спорт се провеждат непосредствено след последния учебен час от задължителната подготовка във физкултурния салон и помещенията за занятията на ЦОУД – под ръководството на учителя на групата. Групите са съчетани по начин 1 и 2 клас, 3 и 4 клас, 5,6,7 клас. Те въздействат положително върху общото физическо и психическо състояние на децата, допринасят за създаване на умения на общуване и здравословен начин на живот.

Особено внимание се отделя на включването на иновативни форми на двигателна активност, насочени към повишаване на интереса на учениците към спорта и активния начин на живот. Организират се тематични седмици, спортни предизвикателства, занимания на открито, занимателни игри с образователен характер и дейности за развиване на умения за справяне със стреса и управление на емоциите чрез движение. Чрез тези дейности се стимулират инициативността, отговорността и активното участие на учениците в училищния живот.

5.2. Самоподготовка

Часовете за самоподготовка се провеждат непосредствено след часа по организиран отдих и спорт с времетраене:
- I група – II група – 2 часа по 35 минути;
- III група – V група – 2 часа по 40 минути.

Часовете се провеждат в класните стаи по степен на трудност на учебните предмети за следващия учебен ден. Самоподготовката се ръководи от учителя в групата за ЦОУД. Учебните часове за самоподготовка в условията на целодневна подготовка заема важно място в образователно-възпитателния процес, защото те не само допринасят за правилното усвояване и осмисляне на учебното съдържание, но и съдействат за формиране на самостоятелни навици, рационално учене, развиване на умения и не на последно място – създават възможности за конструктивно съревнование, чрез стимулирането на любознателността и стремеж към изява у учениците, толерантно взаимопомощ и самостоятелно планиране. За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, се осигуряват консултации с учители-специалисти, съгласно чл. 25, ал. 1, т. 7 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование. Директорът изготвя график за консултациите по време на самоподготовката, водена от учителите-специалисти по различните учебни предмети на учениците в ГЦОУД. Учебното съдържание се изготвя чрез консултация между учителя на групата и учителя по предмета. Консултациите се провеждат в стаята за самоподготовка.

С цел повишаване качеството на подготовката се организират дейности за работа в малки групи, взаимопомощ между учениците и допълнителна подкрепа при възникнали затруднения в усвояването на учебното съдържание. Осигуряват се условия за развитие на умения за търсене, подбор и обработка на информация от различни източници, както и за прилагане на придобитите знания в практически ситуации. Чрез редовна обратна връзка се проследява напредъкът на учениците и се стимулира тяхната активност, отговорност и увереност в собствените възможности.

При провеждане на часовете по самоподготовка се спазват следните дидактически изисквания:
- Преглед и актуализация на преподадения учебен материал, ключови понятия и основни знания;
- Планиране на работата с редуване на учебна дейност и кратки почивки с цел поддържане на концентрацията;
- Степенуване на учебното съдържание по трудност и съобразяване с индивидуалните възможности на учениците;
- Усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране, чрез насърчаване на самостоятелно мислене и работа;
- Индивидуална и диференцирана работа с учениците под ръководството и насоките на учителя в ЦОУД;
- Формиране на умения за самостоятелно преодоляване на трудности и развиване на увереност в собствените способности;
- Съзнателно и качествено изпълнение на домашните работи и учебните задачи;
- Прилагане на разнообразни методи на работа – фронтални, индивидуални и групови, в зависимост от учебната цел;
- Използване на интерактивни и практически дейности, насочени към развитие на логическо мислене, внимание и езикова грамотност;

- Самоподготовката се организира като процес на активно учене, при който акцентът се поставя върху самостоятелността, а не върху механичното възпроизвеждане на учебния материал;
- Учителят оказва подкрепа в необходимата степен, като стимулира активността на ученика и не допуска свръхопека;
- При необходимост се осигуряват консултации с учители по съответните предмети (начален и прогимназиален етап), съобразно потребностите на учениците.

5.3. Занимания по интереси

В училищните часове за занимания по интереси са очаквани и желани от децата. Темите в тях са свързани с забавна математика, екологично и здравно образование, родолюбие, естетически и литературни дейности, дидактически и спортни игри, чрез които се реализират потребностите от изява и творческа свобода. Формира се екологична, гражданска и здравна култура, умения за лидерство и работа в екип. Акцентира се на актуални събития през годината, предстоящи празници, значими прояви в родното място, отбелязване на Световни и Международни дни. Запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници. Четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата. Посещение на детски спектакли, изложби и концерти. Изготвяне на подходяща украса за празниците.

Организиране на творчески работилници за изработване на изделия от природни и рециклируеми материали с цел развитие на въображението, сръчността и екологичното съзнание на учениците. Провеждане на STEM дейности и практически занимания, свързани с наука, технологии, инженерство и математика, които стимулират любознателността, изследователския дух и уменията за решаване на проблеми. Включване на учениците в инициативи за отбелязване на значими исторически дати, национални празници и годишнини, с цел формиране на родолюбие и уважение към българските традиции и културно наследство.

Организиране на образователни викторини, състезания, клубове по интереси и проекти, които насърчават творческата изява, критическото мислене и уменията за работа в екип. Реализиране на благотворителни и доброволчески инициативи, чрез които се възпитават социална отговорност, съпричастност и активна гражданска позиция. Развитие на дигитални умения чрез използване на образователни платформи, интерактивни ресурси и електронни образователни материали, съобразени с възрастта на учениците.

Примерни теми за 1. – 4. клас по следните направления:
- Направление „Наука и родолюбие“:
  * Кой съм аз? – представяне в групата
  * Моето семейство и семейни традиции
  * Моят роден край
  * Моето училище – права и отговорности
  * Безопасност на движението по пътищата
  * Да растем здрави и силни
  * Природата през четирите сезона
  * Тайните на Космоса
  * Млади изследователи – интересни опити и наблюдения
  * Водата – извор на живот
  * Опазване на околната среда и рециклиране

* Животните и растенията в България
* Българските символи и национални празници
* Васил Левски – Апостолът на свободата
* Трети март – Ден на Освобождението
* 24 май – празник на българската просвета и култура
* Български народни приказки, легенди и песни
* Забавна математика и математически загадки
* Светът на книгите и четенето
* Световни и международни дни – Ден на Земята, Ден на водата, Ден на детето

- Направление „Изкуство и предприемачество“:
* Творческа работилница – рисуване с различни техники
* Изработване на изделия от природни и рециклируеми материали
* Празнична украса и поздравителни картички
* Коледна и великденска работилница
* Мартеници и български традиции
* Конструиране и моделиране
* Моят първи проект – от идея до реализация
* Изработване на сувенири за училищни базари
* Малки предприемачи – планиране и представяне на продукт
* Музикални игри и ритмика
* Любими детски песни
* Народни песни и танци
* Театър на приказките
* Изложби на ученическо творчество
* Дигитално творчество и образователни приложения

- Направление „Образователни и развиващи игри“:
* Шах и морски шах
* Логически игри и главоблъсканици
* Домино и математически игри
* Пъзели и образователни загадки
* Конструктори „Лего“ и STEM предизвикателства
* Игри за развитие на паметта и вниманието
* Езикови игри и кръстословици
* Отборни състезателни игри
* Игри за работа в екип
* Образователни викторини
* Компютърни образователни игри
* Игри за развитие на емоционалната интелигентност

- Направление „Физическа активност“:
* Подвижни игри на открито
* Щафетни и състезателни игри
* Гимнастически упражнения
* Игри с топка
* Народна топка

* Туристически и природоопознавателни разходки
* Спортни празници и турнири
* Упражнения за правилна стойка
* Игри за координация и ловкост
* Зимни игри и забавления
* Ден на физическата активност
* Забавна спортна олимпиада

В училището се сформират групи по народни и спортни танци народни песни, провеждани два дни от седмицата с ученици от всички групи от ЦОУД, подали заявление за участие в занимания по интереси. Дейностите по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в ЦОУД.

Ключовите акценти са:
- насоченост към развитие на ключови компетенции по Европейската референтна рамка и изпълнение на училищния план по Националната програма за повишаване на грамотността на учениците;
- подпомагане и допълване на обучението чрез занимателни игри;
- дейности, различни от училищните клубни и кръжочни дейности;
- създаване на емоционална и творческа среда за отмора от пряка учебна дейност;
- развитие на функционалната, математическа, дигитална и четивна грамотност чрез практически и интерактивни дейности;
- формиране на умения за самостоятелно учене, планиране и ефективно използване на времето;
- насърчаване на творческото мислене, инициативността и предприемаческите умения на учениците;
- насърчаване на творческото мислене, инициативността и предприемаческите умения на учениците;
- изграждане на социални и граждански компетентности, толерантност, уважение и умения за работа в екип;
- прилагане на индивидуален подход, съобразен с възрастовите особености, интересите и потребностите на учениците;
- формиране на екологична култура и отговорно отношение към природата и обществото;
- стимулиране на интереса към науката, технологиите, изкуството и спорта чрез разнообразни занимания;
- създаване на условия за активно участие в училищни инициативи, проекти, конкурси, изложби и състезания;
- развитие на умения за безопасно поведение в реална и дигитална среда;
- изграждане на позитивна образователна среда, подкрепяща личностното развитие, емоционалното благополучие и успешната социализация на учениците.

III. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ЦОУД

1. Педагогическите изисквания при провеждане на организиран отдих и физическа активност

В часовете за организиран отдих и физическа активност се поставя акцент върху укрепването на физическото здраве, изграждането на здравословни навици, възпитаването на умения за работа в екип и разтоварването от умственото напрежение, натрупано по време на учебните занятия. Учебните часове за организиран отдих и физическа активност се провеждат след 12 часа, в зависимост от организацията на учебния ден в съответните класове. Те се провеждат в ученическия стол, физкултурния салон, стаята за отдих и дейности по интереси, училищния двор. В рамките на тези дейности се използват разнообразни подвижни и спортно-подготвителни игри, съобразени с възрастовите особености и физическите възможности на учениците. Насърчава се активното участие на всички ученици, спазването на правила, безопасно поведение и формиране на положително отношение към физическата активност и здравословния начин на живот.

2. Педагогически изисквания при провеждане на самоподготовката

Самоподготовката допринася за трайното усвояване, затвърдяване и осмисляне на учебното съдържание, както и за формирането на умения за самостоятелно учене, самоорганизация и ефективно използване на времето. Тя стимулира любознателността, познавателната активност и стремежа към знания, като същевременно развива умения за общуване, сътрудничество и толерантно взаимодействие между учениците. В един учебен час може да се организира самоподготовка по повече от един учебен предмет в зависимост от поставените задачи и потребностите на учениците. Учителят в ЦОУД осъществява контрол, насочва и подпомага самостоятелната работа на учениците, като прилага индивидуален и диференциран подход съобразно техните възможности, интереси и образователни потребности. По време на самоподготовката се използват разнообразни методи и средства за обучение, насочени към развиване на читателската и дигиталната грамотност, логическото мислене, уменията за решаване на проблеми и прилагане на знанията в практически ситуации. Часовете за самоподготовка се провеждат в класната стая, компютърния кабинет, училищната библиотека и други подходящи образователни пространства, осигуряващи спокойна и подкрепяща среда за учене. Особено внимание се отделя на учениците със затруднения в обучението, както и на учениците с изявени способности, като се осигурява допълнителна подкрепа, развитие на потенциала и постигане на по-добри образователни резултати.

3. Педагогически изисквания при провеждане на занимания по интереси

Заниманията по интереси се организират в съответствие с потребностите, интересите и възрастовите особености на учениците. Те имат за цел да развиват творческите способности, познавателната активност и личностните качества на учениците, като същевременно допринасят за формиране на положително отношение към ученето и училището. Заниманията се планират така, че да подпомагат мотивацията на учениците и да създават условия за активно участие в различни образователни, творчески, спортни и социални дейности. Те допълват обучението чрез практическа насоченост и преживяване, като създават възможности за изява и развиване на индивидуалните дарби. При провеждането им се прилагат интерактивни, игрови и проектно-

базирани подходи, които насърчават екипната работа, инициативността и креативното мислене. Стимулира се участието на учениците в училищни, общински и други инициативи, конкурси, изложби и състезания. Заниманията по интереси допринасят за създаване на позитивна емоционална среда, за отдих и пълноценно оползотворяване на свободното време на учениците. Провеждат се в класната стая, компютърната зала, училищната библиотека, стаята за отдих и други подходящи пространства, осигуряващи безопасна и стимулираща среда. Особено внимание се отделя на включването на ученици с различни образователни потребности, като се осигуряват условия за равен достъп, подкрепа и изява на всеки ученик.

4. Методи, използвани от учителите в ЦОУД

Подкрепящата роля на учителите в ЦОУД изисква прилагането на разнообразни педагогически подходи и технологии, съобразени с възрастовите особености, индивидуалните потребности и интересите на учениците. В работата си учителите използват:
- ролеви игри – допринасят за реконструиране на определени отношения, нрави, етика и социални ситуации;
- симулационни игри – осъществява се учене чрез съпреживяване и практическо приложение на придобитите знания;
- дискусии и дебати – развиват умения за аргументирано изразяване на мнение, активно слушане и толерантност към различни гледни точки;
- мозъчна атака – стимулира творческото мислене и генерирането на оригинални идеи и решения;
- работа по проекти – насърчава самостоятелността, инициативността, отговорността и работата в екип;
- изследователски методи и практически дейности – стимулират любознателността, наблюдателността и уменията за откриване и решаване на проблеми;
- образователни игри и интерактивни упражнения – повишават мотивацията за учене и активното участие на учениците;
- кооперативно учене – създава условия за сътрудничество, взаимопомощ и ефективна работа в екип;
- рефлексия и самооценяване – подпомагат осъзнаването на постигнатите резултати и планирането на последващото развитие;
- дигитални образователни методи и ресурси – използване на интерактивни платформи, електронни образователни материали и информационни технологии в подкрепа на обучението;
- диференциран и индивидуален подход – съобразяване на дейностите с възможностите, интересите и темпото на работа на всеки ученик.

5. Годишен дидактически план на учителите ЦОУД

24. Учителите в ЦОУД изготвят годишни дидактически планове за дейностите за самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси;
25. Годишните дидактически планове включват разчет на учебното време, съобразен с продължителността на учебната година, спрямо съответния клас;
26. За учебната 2026/2027 година учителите в ЦОУД изготвят годишни дидактически планове, в които се планира броят седмици до приключване на учебната година;
27. Годишните дидактически планове се изготвят в зависимост от изискванията, определени от МОН;

28. Преструктуриране на темите, включени в годишните дидактически планове, се извършва в случай на необходимост, като корекциите се нанасят в графа „Забележки“;
29. В годишните дидактически планове в частта „Самоподготовка“ се включват учебните предмети, по които е извършена самоподготовката и темата за деня;
30. При разработването на годишните дидактически планове учителите в ЦОУД съобразяват дейностите с възрастовите особености, интересите и индивидуалните образователни потребности на учениците.
31. В годишните дидактически планове се предвиждат дейности за развитие на ключовите компетентности, функционалната грамотност, творческото мислене и уменията за работа в екип.
32. Планират се дейности, свързани с отбелязването на национални празници, значими исторически събития, международни и световни дни, както и училищни инициативи и кампании.
33. В тематичното планиране на заниманията по интереси се включват дейности, насочени към гражданското, екологичното, здравното и дигиталното образование.
34. Учителите актуализират и допълват дидактическите планове при необходимост, в зависимост от постигнатите резултати, интересите на учениците и възникнали образователни инициативи през учебната година.
35. При изготвянето на годишните дидактически планове се насърчава използването на интерактивни методи на обучение, проектно-базирани дейности, образователни игри и дигитални ресурси.
36. В планирането се предвиждат възможности за участие на учениците в конкурси, състезания, изложби, благотворителни инициативи, извънкласни прояви.

IV. ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ И РОДИТЕЛИ

1. Взаимодействия между учителите в целодневната организация на учебния ден

- Съвместно планират и координират образователно-възпитателните дейности в рамките на целодневната организация на учебния ден;
- Ежедневно обменят информация относно учебния напредък, поведението, постиженията и затрудненията на учениците;
- Съгласуват темите за самоподготовка, домашните работи и допълнителните учебни задачи с цел ефективна организация на учебния процес;
- Разработват и прилагат общи стратегии за подкрепа на ученици със затруднения в обучението, както и за насърчаване развитието на ученици с изявени способности;
- Споделят добри педагогически практики, образователни ресурси и ефективни методи на работа;
- Подпомагат професионалната адаптация и развитие на новоназначените учители чрез наставничество и обмен на опит;
- Организират и провеждат съвместни инициативи, проекти, празници, изложби, състезания и други училищни дейности;
- Съдействат за осигуряване на безопасна, подкрепяща и позитивна образователна среда за всички ученици;

- При извеждане на учениците извън училищната сграда работят в екип за осигуряване на безопасността и опазване живота и здравето на учениците;
- Носят споделена отговорност за обучението, възпитанието, социализацията и личностното развитие на учениците.

2. Взаимодействие между учители и родители

- Учителят поддържа регулярна комуникация с родителите чрез срещи, консултации, телефонни разговори, електронния дневник и други утвърдени канали за връзка;
- Родителите своевременно информират учителя за обстоятелства, които биха оказали влияние върху обучението, поведението или здравословното състояние на ученика;
- Учителят уведомява родителите за постиженията, напредъка, поведението и възникналите затруднения на учениците;
- При необходимост се организират индивидуални консултации за обсъждане на мерки за подкрепа и подобряване на образователните резултати;
- Учителят изисква писмена декларация от родителя в случаите, когато ученикът напуска училището самостоятелно след приключване на дейностите в ЦОУД;
- Учителят лично предава учениците на родителите, настойниците или на упълномощени от тях лица съгласно установения в училището ред;
- При по-късно довеждане или по-ранно освобождаване на ученика родителят поема отговорност за пропуснатите дейности и самоподготовката му;
- Изключения от утвърдения график се допускат само след предварително уведомяване на учителя и подадено заявление до директора по установения ред;
- При възникване на здравословен проблем или инцидент с ученик учителят незабавно уведомява родителите и предприема необходимите действия съгласно вътрешните правила на училището;
- Учители и родители си сътрудничат за изграждане на отговорно поведение, спазване на училищните правила и гарантиране безопасността на учениците;
- Съвместно работят за формиране на положителна мотивация за учене, редовно посещение на занятията и активно участие в училищния живот;
- Родителите се насърчават да участват в училищни инициативи, празници, кампании и дейности, организирани от групите за целодневна организация на учебния ден;
- След 16:30 ч. непредадените ученици остават да изчакат при дежурен учител.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА В ЦЕЛОДНЕВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

- Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес;
- Повишаване мотивацията на учениците, учителите и на заинтересованите страни от прилагане на модела „целодневна организация на учебния ден“;
- Осигуряване на възможности за общуване, опознаване и изява на деца от различни социални, етнически и културни общности, чрез позитивно въздействие върху личността на ученика и включване във всекидневна мултикултурна и конкурентна среда при упражняване както на учебни, така и на спортни, развиващи, възпитаващи дейности и занимания по интереси;

- Участие на учениците в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби;
- Изграждане на умения за планиране и осмисляне на познавателния процес, придобити знания, свързани с изграждане на естетически вкус и интерес към изкуството;
- Формиране у учениците на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех;
- Подпомагане на семейството чрез осигуряване на сигурна и подкрепяща среда за децата през целия ден, намаляване на родителския стрес и ангажираност с подготовката на уроците.
- Изграждане на трайни навици за здравословен начин на живот, физическа активност и отговорно отношение към личното здраве и безопасност.
- Развитие на дигиталната и информационната грамотност на учениците, умения за безопасно и ефективно използване на съвременните технологии.
- Подобряване на училищния климат, намаляване на проявите на агресия и училищен тормоз чрез изграждане на позитивни взаимоотношения и емоционална интелигентност.
- Трайно намаляване на процента на преждевременно напусналите или отпаднали от образователната система ученици чрез навременна подкрепа и мотивация.
- Успешно преминаване на учениците в следващ етап на обучение с необходимия обем от знания, умения и компетентности.